

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejeman za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Národnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Otroške misli so mi sicer izginile iz spomina in otroška dejanja iz volje, a vendar sem

smo v sodu. Vladi nij bilo sile izdajati takih naredeb, ker člen 19. določuje samo, da so vsi narode ravnopravni, imejoči jednake pravice, a kolikšna je ta pravica, tega zakon ne določuje. Ustavoverna stranka da je bila pravična in spravljiva, odkar uže obstoji, in je zmirom posredovala. Tej trditvi se bodo morda nekateri smijali, a nje istina dokazuje se iz uprave. Tej ubogej ustavovernej stranki se je očitalo, da je narodno nespravljiva. To nij res; ona ne germanizuje niti ne zatira. Mi smo centralisti. Priznajemo to. A kar se tiče poduka, moram reči, da mora biti poduk v ljudskeji šoli naroden. Po členu 19. sme se vsak narod v svojem materinem jeziku izobraževati in to tako, da si prisvoji popolnem svoj jezik, kar se zgodi v spodnjih realkah in gimnazijah, ali pa da je cela izomika v materinem jeziku vršila se. — Debata se je nadaljevala; o nadaljevanji bodo poročali juteršnji listi.

Kakor telegram z Dunaja javlja, govoril je za Hasnerjem grof Thun. On je obžaloval take razprave, kakor se tu vrše, ko bi se imelo posvetovati o finančialnem položnji. Potem je govoril knez Schönburg v smislu Hasnerjevem, knez Schwarzenberg pak je branil jezikov ukaz za Češko in Moravsko. Knez Karlos Auersperg pravi: „Jaz obžalujem, da je mnogo momentov resnega vznemirjenja, tako da se od upanega zadovoljstva vedno bolj oddaljujemo. Govorili so še Plener, knez Sapieha in Clam-Galas ter Schmerling, kateri je dejal, da je kot najvišji sodnik svoje mnenje zoper jezikovo naredbo uže povedal; on trdi, da je ustava v nevarnosti, da se pod zemljo ruje proti njej.

Ministerski predsednik grof Taaffe naglašja na to v svojem govoru, da bi se moglo pomirjenje in sprava mej narodi v Avstriji le takó doseči, ako se ne čuti nobena narodnost z opravičenjem tlačeno. Vlada, ki ne sme imeti nobenih jednostranskih strankarskih ozirov, ki jih ne more imeti in neče, smatra se kot zaščitnica opravičenih narodnih terjatev. Vlada mora torej odločno ugovarjati zoper očitjanje, da se na opravičene terjatve kake narodnosti ne ozira ali da narodnosti v njih pravicah škoduje. Posebno se mora vlada zavarovati proti temu, da bi ona kako koli zoper nemško narodnost sovražno postopala. Grof Taaffe se sklicuje na izjave v poslanskej zbornici, zakaj se nijso mogle finančialne predloge še izvršiti. Vlada ne stoji na stališči koncesij, temuč ona temeljito pre-

mišljuje svoje predloge in naredbe. V tem nij nobene koncesije kakej stranki ali osebnosti. Ministerski predsednik Taaffe se odločno zavaruje zoper očitjanje, da bi vlada z državnimi osnovnimi postavami trgovala. To ne bi bilo dostojno vlade, tudi bi ona s tem svojo prisego prelomila. Vlada spoštuje pravice parlamenta, ali ona ima tudi pravico eksekutive pred očmi, in v to pravico si ne da posegati, ne od parlamenta, ne od komisije petnajsterih. Grof Taaffe neče preiskavati, ali bi bil pod katero drugo vlado polnoštevilen parlament sešel se, kakor se je pod njegovo, ali to hoče konstatirati, da je pridobljenje vseh elementov potrebno za okrepljenje ustave. Tudi leta 1861 smo imeli ustavo, ki se je morala premeniti, ker se nij posrečilo vseh poklicanih elementov za njo pridobiti.

Sekcijski šef Sacken motivira potem vladno naredbo o jezikoveji enakopravnosti na Češkem in Moravskem. — Poročevalec gospodske zbornice Winterstein polemizira zoper Thuna, Sapieha in ministra Taaffeja, kateremu očita, da nij denes „skrbi“ ustavovercev mogel razpihati. Končno priporoča, naj se preide v specijalno debato.

Pomniti je, da so dunajske nemške novine začele ščuvati uradnike sodnijske, naj bi se ti uprli zoper Taaffejevo **jezikovno naredbo**. Pri tem se sklicujejo na člen VII. državnih osnovnih zakonov od 21. decembra 1867 in na § 13 obč. sodnijskega reda. Po tem takem Nemci oznanujejo zdaj pravi upor zoper vlado, smejo zabavljati kakor hočejo. Kakor „Nar. Listy“ poročajo, se je v Egru našel uradnik, ki je češko vlogo odbil, rekoč, da je le nemški jezik uradni v tem okraji.

Hrvatski sabor je sklican na 31. maja. Precej pride na vrsto postava o reviziji ogerško-hrvatske nagodbe, zato predsednik poslance kliče, naj se takoj polnoštevilno zberó.

Vnanje države.

Minolo soboto je **rumunski** knez slavil 14. leto, odkar je zasedel prestol rumunski. Iz vseh krajev kneževine so prihajale deputacije čestitat. Dan 22. majnika bodo odslej Rumunci vsako leto proslavljali, ker je na ta dan bila proglašena tudi njih neodvisnost.

Na **Italijanskem** so se dné 23. t. m. vršile dopolnilne volitve. Izmej 132 znanih teh volitev je bilo: 73 ministerijalcev, 39 konstitucionalcev, 20 disidentov. Dvajset volitev še nij znanih.

Iz poročil angleške vlade se vidi, da je **afganistanska** vojska Angleže veljala dozaj črez 70 milijonov gold. in stoji 60.000 angleške vojske v tej deželi. Kakor brž vlada najde veljavnega gospodarja v Kabulu, bode vojsko končala.

Dopisi.

Iz Ljubljane 23. maja. [Izv. dopis.] Te dni smo brali v dunajskih listih telegram iz Ljubljane, kjer je bilo rečeno, da je prišel na deželni šolski svet ukaz, da se bo krščanski nauk odslej podučeval v slovenskem jeziku. Zraven je še stalo, da se v drugih predmetih za sedaj še ne more podučevati v slovenščini, ker manjka za to potrebnih močij in knjig.

Kar se tiče pomanjkanja potrebnih močij, moramo ponavljaje reči, da tudi temu nij tako, kakor se je telegrafiralo. Imamo dovolj slovenskih profesorjev, ki bi lahko podučevali različne predmete v slovenskem jeziku, samo razkropljeni so po raznih krajih široke Avstrije. Pregledali smo le bolj po vrhu imenik uže nastavljenih profesorjev in našli mej njimi kakih 110 profesorjev, ki bi bili vsi zmožni in večidel tudi pripravljeni podučevati v slovenskem učnem jeziku. One, ki so sicer slovenskega rodu, ki pa bi rajši videli, da ostane vse pri starem, nijsmo niti všteli. Zraven teh je še kakih 20 uže vprašanih kandidatov profesure, če ne še več — vsaj toliko jih je nam znanih — ki čakajo, kedaj se jim bo posrečilo, da bodo nastavljeni. Potem je več takih, ki so svoje izpite napravili samo za spodnjo gimnazijo. Ako vse te vkup seštejemo, dobimo jih več kot 150. To število je prej premajhen, kot preveliko. Ako bi nam kdo ne hotel verjeti, kar tu pišemo, mu lahko postrežemo z imeni. To število menda pač jasno priča, da se je neresnica poročala v dunajske liste.

Kar se učnih knjig tiče, moramo reči, da jih nekaj uže imamo, kar jih pa še manjka, spravile se bodo pa tudi kmalu na svitlo, ako vlada le resno voljo pokaže, vpeljati slovenski jezik v srednje šole. Marsikaka šolska knjiga je uže v rokopisu dovršena, vendar na svitlo še nij prišla, ker se nam še vedno vriva sama nemščina v šolah, in ne vemo, kedaj bode iz teoretičnih sklepov resnica postala.

Iz Leskovca pri Ptui 23. maja. [Izv. dopis.] Te dni se je vršila pri nas volitev v občinski zastop. Iz Ptuja je prišel kot komisar mlad gospod, kateri pa našega slovenskega jezika niti ne ume. Cela volitev imela je nekako čuden značaj kajti g. komisarja volilci v njegoveji švabščini nijso umeli on pa njih ne. Potem se pa Nemci čudijo, da se mi pritožujemo! Mi bi le radi videli, kako bi Nemci pogledali komisarja, ko bi prišel mej nje njegovega jezika nevešče. Potem si pa graška „Tages-

se bil tega dogodka nehote spomnil, ko sem denes dopoldné sprehajal se po strehi stolne cerkve milanske. Sicer bi se ranjkemu možu ne bil šel pobahat, a ko bi še ne bil umrl, kdo vé, če bi mu ne bil o priliki vsaj povedal, da sem bivši na strehi in stolpu milanske cerkve, po njegovih mislih postal vendar le človek, ki kaj vé.

Ker je megla, katera se v zimskih mesecih vzdiguje iz kanalov in močvirnate zemlje lombardske, bila tako gosta, da je bilo komaj mogoče razločiti najbližnejše hiše okolo cerkve, zadovolil sem se s tem, da sem opazoval zanimivo stavbeno konstrukcijo gorenjega dela milanske stolne cerkve, — tega osmega čudeža sveta.

Da mi pa ne boste mogli očitati, da Vam to velikansko poslopje popisujem čisto narobe, namreč od strehe navzdol, ko sem si ga sam vendar v njegovem spodnjem delu prej ogledati

moral, dovolite mi, da o njem spregovorim nekoliko obširneje.

V poslednjem svojem pismu sem rekel, da se je potem, ko se je Matteo de Visconti polastil gospodstva nad Milanom in Lombardijo, bojni hrup nekoliko podel. A kakor se more reči, da „inter arma Musae silent“, isto tako resnično je, da se umetnost in poezija pod ugodnimi okoliščinami in urejenimi razmerami, katere so pa le v dalje trajajočem mirnem času mogoče, z večjo intenzivnostjo razvijati začno. Spregovoril bodem sicer še pozneje o tem, kakošen upljiv je imelo specijalno v Milanu gospodstvo rodovin Visconti in Sforza na razvoj umetnosti; tu naj mi bode dovoljeno samo na kratko konstatirati, da si je kot ljubitelj in spoštovatelj umetnosti postavil vojevoda Ivan Galeazzo de Visconti najsijajnejši spomenik z ustanovljenjem cerkve „Mariae nascenti“ posvečene, za katere dogotovljenje je daroval

tudi goro „Gandoglia“ prl „Iago Maggiore“, iz katere se lomi krasni beli marmor — razen peska, apna in železa jedini materijal, kateri se je pri zidanji in dogotavljevanji te cerkve rabil.

Gotovo ste uže o velikosti milanske stolne cerkve čuli ali čitali; a predstaviti si je prav za prav vendar ne boste mogli, ker doslej še večje cerkve, ko je ona sv. Štefana na Dunaji, nijste videli. Ako Vam torej samo povem, da je za cerkvijo sv. Petra v Rimu in katedralo sevilsko največja cerkev sveta, nijsem Vam njene velikosti še precizno označil; pač pa si boste mogli napraviti pojem o njej, ako omenim, da je v njej prostora za 36 000 ljudi, in bi torej vse ljubljansko prebivalstvo ter po vrhu tega do malega še vse prebivalstvo ostalih kranjskih mest v njej prostora najti moglo, ali da bi bil vižmarski tabor prav pripravno v njej zborovati mogel.

post" predrzne pisati, da se Slovincem v narodnem oziru nij nikoli krivica godila!

Z Dunaja 23. maja. [Izv. dop.] Letos meseca junija bode, kakor je „Slovenski Narod“ uže poročal, tisoč let, odkar sta sv. apostola Ciril in Metod slovanski jezik upeljala v katoliško bogoslužje; meseca junija leta 880 je papež Janez VIII. dovolil, da se sme tudi v slovanščini služiti sv. maša.

Kako je bilo sè slovanščino pred tisoč leti, kako je ž njo denes? Kaki so bili nje boritelji takrat, kaki so dan denes? Koliko dobrote sta učinila sv. blagovestnika Ciril in Metod Slovanstvu sè svojo pogumnostjo, neustrašljivo zgovornostjo, železno doslednostjo? Nijsta li le ona zaslužila, da Slavjanstvo v evropskem zapadu še živi?

Taka in jednaka vprašanja vrivajo se vsacemu za Slovanstvo gorečemu rodoljubu!

Na gornja vprašanja odgovarja si vsak naobražen Slovan sam.

Vseh Slovanov sveta dolžnost je, oslaviti to zmago Slovanstva pred tisoč leti! Pokazati moramo vsi Slovani, kako visoko cenimo neizmerno zaslugo sv. mož Cirila in Metoda. V tej oslavi naj ne dela ni vera ni narečje razločka.

Na vsem Slovenskem nij kraja, v katerem bi brata Cirila in Metoda ne čestilo pobožno slovensko ljudstvo, ker sta svetnika; zavedno in hvaležno Slovanstvo vsake vere, vseh nazorov pa ju mora čestiti in slaviti kot boritelja za Slovanstvo pred tisoč leti.

Na Dunaji uže pripravljajo zastopniki slovanskih akademskih društev tisočletnico. Sklenilo se je, da bode jedno nedeljo v juniji božja služba in petje v cerkvenem slovanskem jeziku; na večer istega dne ima se prirediti koncert.

Kakor je slavni naš slovenski učenjak dr. vitez Miklošič dokazal, je cerkveni jezik, ki je služil sv. apostoloma, slovenščina takratnih panonskih Slovencev.

Zarad tega je tem večja dolžnost slovenskega naroda, da dostojno slavi tisočletnico slovanskega bogoslužja. Narodna naša duhovščina, učitelji, vsa slovenska inteligenca naj se združuje v odbore za pripravo takovih slavnostij. Čitalnice, pevski zbori, narodna društva naj stopijo na noge!

Slovenski narod naj pokaže, da je zaveden ter da vé oceniti tisočletnico slovanske zmage!

Cerkev je sezidana v gotičnem slogu in notranje na človeka nekako omamljiv vtis napravi ne sicer toliko po svojej odličnej umetniškej vrednosti, ko po velikanskih razmerah, v katerih je vse izvedeno.

52 po poltretji meter debelih stebrov podpira oboke. Ti stebri stoje po dolgem v štirih vrstah, tako, da je notranje cerkve razdeljeno v štiri glavne hramove, katerim se pa vsled tega — ker je cerkev sezidana v podobi rimskega križa — pridružujeta še dva postranska. Stebri, na katerih slone obloki, némajo posebne umetniške vrednosti in videti je takoj, da so tu le zato, da drže velikansko na njih slonečo težo; omeniti vredno je samo to, da je na vsacem stebri v kapiteli uvrstjenih nekoliko kipov, predstavljajočih različne svetnike. Število teh kipov je različno; mej tem ko jih je namreč na obojestranskih postranskih stebrih le po osem, ima jih srednja vrsta stebrov po 16, štirje, nad katerimi je sezidan glavni stolp, ki so torej vsled

Iz Prage 22. maja. [Izv. dopis.] Naj vam podam tu kratko črtico, katero sami valjda ne boste opazili, pa se mi vendar karakteristična zdi: „Češki „Narodni Listy“ so prinesli sledeče poročilo: Uže nekolikokrat smo imeli priložnost svoje bralce opozorjevati na delo češkoslovanskih knjigotržnih knjigovodjev, katero bode obsežalo bibliografski znamenek vseh slovanskih narodov (razen ruskega in bolgarskega) in je najjasnejše zrcalo kulturnega delovanja vsega Slovanstva. O tej zanimivej knjigi je prinesel organ nemškega knjigotržnega društva v Lipsku „Börsenblatt“ uvodni članek, kar se dozda nij dogodilo o nobenem niti češkem niti drugem slovanskem delu. Spisovatelj Petzhold, znani bibliograf, gorko hvali društvo češkoslovanskih knjigotržnih knjigovodjev radi njenih zmožnosti in enerzije, s katero so začeli to težko literarno podvzetje. Pravi, da so to kar drugodi podvzemljajo šefi celih knjigotržnih društev, podvzeli v mnogo širjej meri knjigovodji v Pragi. — Ali precej zraven pa svetuje društvu naj svojih močij nikar ne prenapenja in ostane naj samo pri češkej bibliografiji. Kaj je neki Hrvat na polskej in zopet kaj Rusom na slovanskej literaturi ležečega? In pa hočejo li imeti Slovenci, Hrvatje svoje bibliografije, naj si jih preskrbé sami. Tendencia tega nemškega spisa je očitna. Nemci bi ne mogli prenašati, ko bi bila slovanska literatura vsaj v bibliografiji ena celost, kajti seznanji vseh publikacij slovanskih literatur bi bilo mnogo večji, nego li nemški bibliografski katalogi Hinrichsovi. Upajmo torej, da se društvo knjigotržnih knjigovodjev s tem spisom ne bode dalo na krivi pot speljati. Tako „Nar. Listy“. Mi pa voščimo pridnim delavcem dobrega vspeha in čestitamo jim k dobri misli. Nemci naj spoznajo, da smo če ravno nekoliko geografsko deljeni, en narod veliki slovanski narod, čegar združenje našim sosedom nij všeč, ali ravno le združeni smo močni, in močnim Nemcem nasproti nam je sloge in vzajemnosti pač zelo treba.

Iz žel. Kaplje na Koroškem 22. maja. [Izv. dop.] (Italijansk slepar.) Čestitim čitateljem „Slovenskega Naroda“ je znan nenasiťljivi želodec „Italije irredente“, ki bi se rad napolnil s kosovi naših dežel. Ker so Italijani jumaški samo v begu ali pa k večjemu v zavratnem napadu z bodalom, treba se nam nij posebno bati nevarnosti, ki nam preti od te strani. Tem bolje pa se moramo varovati

tega tudi debeleji od ostalih, pa po 22. — Altarji in spovednice zgublajo se tako rekoč popolnem v tem velikem prostranstvu; isto tako tudi raznovrstni spomeniki, katerih je tu nekoliko, ki jih pa zavoljo pomanjkanja časa in prostora in vsled tega, ker bi Vas ne utegnili zanimati, ne bodem tu posebno navajal.

Lepe so tudi slike, katere so novejši čas v oknih na steklo naslikane bile.

Predno pa notranje zapustim, dovoljujem si še opozoriti Vas, da je ravno za glavnim vhodom v tla vzdignjen meden obroč, kateri jako natančno naznanja potezo meridijana, kajti skoz odprtijo, ki je v ta namen ravno nad tem obročem v oboku narejena, padejo nanj po zimi in po leti opoldne solnčni žarki in ker me moj želodec opominja, da se je to brž ko ne tudi denes ravnokar zgodilo, končujem to pismo z obljubo, da Vam popoldne spišem in pošljem nadaljevanje.

V Italiji, dné 8. februarja 1880.

one „Italije irredente“, ki nas hoče rešiti novcev po raznih sleparjih, katere mej nas pošilja. Tak prebrisan Italijan se je pred nekim časom vlačil po Kranjskem; dne 14. t. m. pa je prišel sem sè svojim vozom in konji in neko žensko, baje svojo ženo. Razglasil se je kot zdravnik za zobe, ki hodi za kratek čas po svetu, ki se tukaj samo par dni odpočije, da se bode mogel prepeljati naravnost na Saksonsko. Brž v nedeljo pa je prav podobno it. šarlatanom z voza razlagal kako izvrstne električne in druge pomade ima, ki so jedina pomoč proti toliko in toliko boleznim, da je v dveh dnevih samo za take skleničice potegnil blizu 500 gld. Ako bi bil samo zobe izdiral onim, ki jih ne morejo trpeti v čeljustih, bi ostal človek lahko miren, da si je bil tudi v tem kljubu svojej spretnosti pravi mojster skaza*), pa tudi vse druge bolezni je zdravil, kakor da bi bil doktor vsega zdravilstva. Svoje bolnike, ki so od vseh krajev k njemu vrel, ker so ga imeli za „čudodelnega“ zdravnika, je strašno solil. V šestih dneh je izpulil ljudem okolo 2000 gld., ker vse je hitelo k njemu, vozili so mu tudi neozdravljive ljudi in celo take, ki bodo v par dnevih najbrž uže v grobu počivali. Ali nij ljudstvo res še preneumno, da se dá takim sleparjem za nos voditi? Pa kaj se bodedo neomikanemu ljudstvu čudili, ker naše učeno županstvo je molče gledalo, kako se pritepenec naše neumnosti v obraz smeje? Potem nij čuda, da so ljudje trdili, da je od samega cesarja sem poslan zdraviti, da mu zato županstvo ne more tega prepovedati. Morebiti bi kedo vprašal, zakaj nij vsaj naš okr. zdravnik preskrbel, da bi onega šarlatana izgnali? Pa Italijan je imel samo nekaj zdravil, za katere je računil po 1 gld. 50 novč. do 4 gld., da si nijso toliko novcev vredna, po druga pa je pošiljal ljudi k tukajšnjemu zdravniku, ki je dobil za najnavadnejša kakor n. pr. „per purgazione“, „per troppo corrente di sangue“ 1 gl. 50 nov. in še več. —

Ker se bode oni slepar najbrž še dalje potepal po naših krajih, ako mu vis. c. kr. deželna vlada ne pokaže, kje pelje cesta v blaženo Italijo, opozorujem vsa sl. obč. predstojništva, da ga zaženejo, ako bi hotel pri njih svojo srečo poskusiti. Od vis. c. kr. vlade pa pričakujemo, da nas vendar enkrat za vedno reši takih pijavk, ki ne samo da ljudstvu lahko na zdravji škodijo, temveč tudi zadnje trdo zaslužene novce sè svojim sleparstvom izpijejo.

Iz Sarajeva 20. maja. [Izv. dopis.] Pretečeni teden uže se je razglasilo, da nadvojvoda Viljem naše mesto s svojim pohodom počasti. Torej so se takoj pričele velikanske priprave za slavnostni sprejem prevzvišenega gosta. In res bil je sprejem prav veličasten.

Vtorek 11. t. m. popoldne o 5. uri dospel Nj. c. kr. visost nadvojvoda Viljem v Sarajevo, spremljan od več kot 150 najodličnejih meščanov, ki so pred njim jezdarili in nad 100 kočij, v katerih so se za njim pripeljali velikaši sarajevski različnih narodnostij in verozakonov, kateri so mu v Ilidže in Blažuj nasproti šli. Pred mestom bil je črez cesto, po kateri se je pripeljal, velikansk in lep slavo lok z napisom: „Bog živi Franjo Josipa!“ okinčan z zelenjem in mnogo zastavami; in od tu dalje v mesto bile so vse ulice prav praznične. Nij bilo hiše, na kateri bi ne vihralo

*) Tako je nekej ženski čeljust z mesta spravil in se potem celo uro zastoj trudil jo zopet na mesto pripraviti. Peljal jo je k našemu zdravniku, ki je to, se ve, v hipu uredil.

več zastav, posebno lepo pa se je izmed vseh izvezela srbska cerkev, in od tu do konaka so vatrogasci naredili špalir. Da je bilo po ulicah neštivilne množice ljudstva, se samo razume, katere so ga z gromovitimi „živio“-klici pozdravljale. Črez Konak-ulico bil je zopet krasen slavlolik z napisom: „Dobro nam došo prejasni nadvojvoda Viljem!“ Dospevši v dvor pred konakom bil je pozdravljen od več ko 100 belo oblečenih deklic, katere so ga v svoje kolo sprejele in ena izmed njih v kratkem in temeljitem nagovoru pozdravila kot prvega avstrijskega princa v Sarajevu.

Na večer istega dne bilo je vse mesto razsvitljeno, a tako razsvitljeno, da je dajalo prav čaroben pogled. Ne le po oknih bogatejših hiš mrgolelo je nebrojno lučic, ampak vsaka hiša zase bila je posebno okinčana. Mlajev, zastav, podob Nj. Veličanstva cesarja in cesarice bilo je povsod videti. Razsvitljene so bile tudi turške mošeje, kar je vsemu lep obraz dajalo, a najlepše bilo je videti grad, kateri je bil ob obeh straneh daleč po hribu tako razsvitljen, da se oko nij moglo nasititi. K vsemu temu pa še na več krajih bengalični ognji in raketi! Sarajevo bilo je res lepo.

Drugi dan predstavile so se mu mestni starešine, predstojniki vseh uradov in oblastij itd., na večer bil je banket.

V četrtek 13. t. m. pa je bila velikanska bakljada Nj. kr. in ces. visokosti na čast. Udeležili so se je najodličnejši meščani in velikaši na konjih; v jednej roki zastavo in v drugej drog, na katerem je po 5—15 lampijončkov viselo. Vatrogasci z bakljami in velikanska množica z lampijoni. Na dvoru pred konakom se vstavi, godba cesarsko himno zaigra in gromoviti „živio“-klici odmevajo od vseh strani. Mej tem nadvojvoda doli pride ter se ljudstvu predstavi in vsestransko zahvaljuje; in akoravno sem prav v bližini bil, nijsem mogel čuti, kaj je posameznemu rekel, ker „živio“-in „slava“-klici so sluh jemali. Od tu se z burnim „živio“ poda bakljada spremljana z godbo dalje po mestu, katero je bilo zopet po večem vse razsvitljeno. — V petek 14. t. m. ob 5. uri zjutraj je nadvojvoda zapustil Sarajevo in veliko odličnejših meščanov ga je 2 uri daleč spremilo.

Omeniti hočem le še, da slavnosti so se udeležili vsi prebivalci mesta, brez razločka vere in narodnosti.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Ptuj 25. maja. V okrajni zastop je denes voljen bil od narodne stranke postavljeni Raisl za načelnika, dr. Gregorič za podnačelnika.

Domače stvari.

— (Volitev v kranjskem velikem posestvu.) Včeraj so nemško-ustavovorni kranjski veliki posestniki volili znanega zagrizenca litjskega g. Vesteneka v kranjski deželni zbor. Ker se je bil ta lani poslanstvu odpovedal, letos pa se zdaj spet voliti dal, menda je to poseben dokaz, kako zelo je „nemštvo v nevarnosti“ in kako oponentno je kranjsko ustavovorno veliko posestvo, zlasti ker ministerstvo Taaffe, kakor je znano, ne želi kandidatur političnih uradnikov. In nalašč zato, ker vlada teh kandidatur ne želi in ker je Vestenek ravno političen uradnik, in tudi ker je V. zarad njegovega nekdanjega gaženja in teptanja vse pozitivne postavbe iz časov famoznih volitev v trgovinsko zbornico pod Wid-

manom pri slovenskem ljudstvu sovražena osoba, — nalašč zato so ga Apfaltrernovci volili. Celo „značajni“ Schwegel (Žvegelj), rojeni Slovenec in kmetski sin, nekdanji slovenski pisatelj Radonijevič, („Vaterland“ mu je dal tudi še drugo ime) prišel je bil nalašč iz Dunaja v Ljubljano, da je Vesteneka volil!

— (Občine in deželna vlada.) Mi smo slišali, da so županje ljubljanske okolice sklenili iti v deputaciji k novemu deželnemu predsedniku, in v odgovor na njegovo naznailo o nastopu svojega vladnega mesta ter na njegovo prijazno obljubo o sodelovanju upravne gospodske z občinami povedati mu svoje prošnje in pritožbe. Mi moremo ta sklep županov le hvaliti, svetujemo, naj se precej izvrši in menimo, da dobra beseda ali dobro mesto najde (in pri tem predsedniku da bode menda našla) ali pa možje morejo vsaj reči: mi smo svojo dolžnost storili.

— (V Gorici) je umrl prošt baron Coddelli.

— (Himen.) Tukaj v Ljubljani dobro znani oberst Hranilović se je 24. t. m. v Zagrebu poročil z grofico Albino Gorčey.

— (Dezertér.) Od tukaj je dezertiral vojak 17. polka Kuhnovega Adelchi conte Panigai, Primorec, Italijan, 20 let star. Laški grofič jo je utegnil v „Italijo redento“ potegniti.

— (V Mariboru) bodo junija meseca tudi napravili veliko javno tombolo na korist šolskim otrokom.

— (Slana.) Iz št. Jurja, iz št. Lenarta v slov. Goricah in iz Konjic se piše, da je slana 21. maja poškodovala fižol, krompir in vinograde.

— (Požar.) Dne 20. t. m. okolo poludne je pričelo goreti v Lužah v župniji Velesovskej blizu Kranja; v kratkem je do tal pogorelo 5 hiš in dotikajoča se gospodarska poslopja. Neka žena je namreč možu in poslom nesla na polje južine, doma pa je otroke same pustila. Ti so se z ognjem igrali in užgali, majheno dete v zibeli je zgorelo. Pogorelci so bili za nekoliko zavarovani.

IX. izkaz

darov, ki jih je v podporo bednim Istranom nabralo opravništvo „Slovenskega Naroda“.

Prenos . . .	535 gld. 81 kr.
G. Anton Foerster v Ljubljani . . .	1 „ — „
G. Fran Fajgelj, sanitetni desetnik . . .	— „ 40 „
Skupaj . . .	537 gld. 21 kr.

Umrli so v Ljubljani:

22. maja: Marija Skopec, strežnica, 55 let, v soteski št. 6, za otrpnenjem možjan.

23. maja: Apolonija Dolničar, strežnica, 68 let, karlovska cesta št. 9, za kronično artritis. — Marija Bizovičar, hišnega posestnika žena, 56 let, v kolezijskih ulicah št. 30, za vodenico. — Janez Zelnik, zasebnik, 42 let, na mestnem trgu št. 9, za možjanskim mrtdom. — Vencelj Mozetič, zidarjev sin, 8 mes., na poljske cesti št. 53, za božjastjo.

V deželnej bolnici:

22. maja: Josip Ravnahrib, delavčev sin, 3 mes., za pljučnico.

Tujci.

25. maja:

Pri Slonu: Dr. Gnad iz Trsta. — Wittman iz Dunaja. — Ungyak iz Siska. — Rabis iz Dunaja. — Kmetisch iz Grada.

Pri Mallé: Füssener, Goldman iz Dunaja. — Baron Berg iz Mokronoga. — Grof Thurn iz Radovljice. — Kavadek iz Dunaja. — Neugebauer iz Grada. — Blumreich iz Dunaja.

Proda se

posestvo na Igu blizu Ljubljane: málina na 5 kamnov s stopami, píla (žaga), gospodar-ska poslopja in 38 orlov syetá. (242—1) Natančneje poroča iz prijaznosti gospod Fran Drenik v Ljubljani, kongresni trg št. 14.

Dunajska borza 25. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovih . . .	72 gld. 50	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	73 „ 20	„
Zlata renta . . .	88 „ 20	„
1860 drž. posojilo . . .	130 „ 50	„
Akcije narodne banke . . .	834 „ —	„
Kreditne akcije . . .	278 „ 80	„
London . . .	117 „ 95	„
Srebro . . .	— „ —	„
Napol. . .	9 „ 40	„
C. kr. cekini . . .	5 „ 59	„
Državne marke . . .	58 „ 10	„

V najem se dá

letošnja košnja Korenovih prul, skupaj ali pa v štirih delih. Natančneje izve se pri posestnici na poljske cesti št. 26. (236—2)

Št. 7403.

(241—2)

Razglas.

V ponedeljek dne 31. t. m. ob 9. uri se bo košnja na mestnih senožetih pod Rakovnikom, pri konjači in pri málinu v „kolesiji“ v najem dala.

Kdor želi kaj v najem vzeti, je povabljen v ponedeljek ob 9. uri dopoldne na senožet pod Rakovnikom.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 24. maja 1880.

Župan: Laschan.

Glavni do-bitek ev. 400.000 mark.

Naznanilo sreče.

Dobitke garantira država. Prvo vzdiganje 9. i 10. junija.

Vabilo na udeležitev

dobitnih šans

velike, od hamburgske države garantovane denarne loterije, v kateri se mora nad

8 milijonov 300.000 mark

gotovo dobiti.

Dobitki te ugodne denarne loterije, katera ima po načrtu le 87.500 lozov, so sledeči:

Največji dobitek je ev. 400.000 mark.

Premija 250.000 mark	68 po 3000 mark
1 dobitek	214 „ 2000 mark
po 150.000 mark	10 „ 1500 mark
1 „ 100.000 mark	2 „ 1200 mark
1 „ 60.000 mark	531 „ 1000 mark
1 „ 50.000 mark	673 „ 500 mark
2 „ 40.000 mark	950 „ 300 mark
2 „ 30.000 mark	65 „ 200 mark
5 „ 25.000 mark	100 „ 150 mark
2 „ 20.000 mark	25150 „ 138 mark
12 „ 15.000 mark	2100 „ 124 mark
1 „ 12.000 mark	70 „ 100 mark
24 „ 10.000 mark	7300 „ 94 in 67 mark
4 „ 8.000 mark	— „ —
3 „ 6.000 mark	7850 „ 40 in 20 mark
52 „ 5.000 mark	— „ —
6 „ 4.000 mark	— „ —

kateri se bodo v malo mesecih v 7 oddelkih gotovo odločili.

Prvo vzdiganje dobitkov je uradno na 9. in 10. junija t. l.

nastavljeno, ter stane

cel originalni loz le 3 gld. 50 kr.,

pol original. loza le 1 gld. 75 kr.,

četrt original. loza le 88 kr.,

ter te od države garantovane originalne loze (ne prepovedane promese) proti frankovanej poslatvi svote tudi v najoddaljenejši kraje razpošiljam.

Vsak udeleženec dobí zraven originalnega loza tudi originalni értež z državnim grbom zastonj, ter se mu takoj po vzdigovanji do-bitkov nezahtevano pošlje uradni listek vzdig-nenih števík.

Izplačevanje in razpošiljanje dobitkov izvršujem direktno jaz interesantom točno in z najbolj strogo tajnostjo.

Naročila izvršujejo se najlaglje po poštni nakaznici ali pa z rekomandiranim pismom.

Naj se tedaj naročila, zaupno pošljejo na

Samuel Heckscher senr.,

Banquier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

(179—7)